ותוספת' לו) [מוספתה פייק, ב) [מוספתה שנירובין פייב], ג) [מוספתה פייה], ד) [בייב קסו. חולין קה.], ד) [צ'יל ברבין, ו) עדיות פ"ב מ"ו, ו) ןפסחים מב.ן, ה) וגיטין סא.ן, ע) ווע"ע מוס' עירובין מג. ד"ה הלכה], י) לא יגמור כב"ש ולא כב"ה כל"ל

תורה אור השלם

1 רַק עַץ אֲשֶׁר תַּדְע כִּי לֹא עַץ מַאֲכָל הוא אֹתוֹ תַשְּחִית וְבָרָתִּ וּבָנִיתִ מְצוֹר עַל הְעִיר אַשֶּׁר הָוֹא עִשְּׂה עִמְּךְּ מִלְּחָמָה עַד רְדְתָּה: דברים כ כ

הגהות הב"ח

(h) תום' ד"ה השום וכו'

גליון הש"ם

גמ' לפני הנכרי בחצר. עי' לעיל דף ג ע"א מוס' ד"ה ככא דרישא:

לעזי רש"י פילג"א [פיליג"א]. לב ים.

מוסף רש"י

בותח הבבלי. נותנין כו פירורי לחם ואסור משום חמץ (פטחים בא:). שלשים יום. דס"ל כנ"ש וזה אינו נאכל מהר, שאין אוכלין אותו אלא מטבילין בו, והני שלשים יום משעה שחל עליו חובת בעור מששואלין בהלכות הפסק (שם). עד רדתה, לשוו יאפטר (שם). בי דיומה לפוך לדוי, שתהא לפופה לך (דברים ב:ב). לא מחייב חטאת. לאה לש"י לעיל יח א.

רבינו חננאל י**חיוה** מזווות לתוי ווי רחער נתינת מזונות לפני גוי בחצר או לפני כלב מותר, ואם נטל ויצא אין נזקקין לו. ת"ר לא ישכיר אדם כליו לגוי בע"ש ישכיר אדם כליו לגוי בע"ש כו'. ת"ר אין משלחין אגרת ביד גוי בע"ש כו'. אוקימנא כדברי בית הלל אי לא קביעא דואר במתא, פי' איש ידוע שכל כתב איליו יובל, והוא המשכיר ומשלח כל אגרת למי שנשתלחה לו, אין משלחין אא״כ קצץ שכר לשליח, או אא״כ קצץ שכר לשליח, או אם יכול השליח להגיע במקום שהוא שרוי (בן) [בו] מי שהאגרת שלוחה אליו מבעוד יום ואפילו בבית הסמוד . לחומה. ואי קבוע דואר במתא לוומה. אי קבוע דואו במוא כעניין שפירשנו למעלה אע״פ שלא קצץ שרי, דהא אגרת לבי דואר שדורה ובי דואר הוא במתא בהדיה. ואם קצץ שכר במוא בווייו. זאם קצן שכו המשלח לשליח, בין יש בי דואר, בין אין שם בי דואר בין מגיע אצל מי שנשלחה ליו בין אין מגיע מותר. אמרו על יוסף . הכהן החסיד שלא נמצא כתב ידו ביד נכרי מעולם. הא דתנז ידר ביז נכוי מעולם. הא זוגן נתינת כלי לבן לכובס נכרי, פשוטה היא. הא דתנו רבנן אין מפליגין בספינה פחות מגי ימים קודם לשבת, יש מי שאומרים בזמן שגוששת ואין במים י' טפחים, ומשום גזירת תחומין נגעו בה, אבל למעלה מי' טפחים לא גזרו, ומשום . הכי נהגו להפליג בים הגדול. ת"ר אין מפליגין בספינה פחות מג' ימים קודם לשבת בד"א לדבר הרשות אבל לדבר מצוה מותר, ופוסק עמו לשבות ואינו שובת דברי רבי, רשב"ג אומר אינו צריך . לפסוק. והלכתא כרשב"ג דכי קיי"ל הילכתא כר' מחבירו, ולא מאביו. וכבר פירשנוהו

כוסה הבבלי. נותנין בו חמץ כדאמרי׳ באלו עוברין יו ואינו עשוי לאכול יחד אלא לטבול בו ואינו כלה עד זמן מרובה: שלשים יום. משמתחילין לדרוש בהלכות הפסח חלה אזהרת פסח עליו: כלב. רמי עליה לזונו: לא ישכיר אדם כליו. לעשות בהן מלאכה בע"ש מזונות לנכרי בשבת הא כיון דאין מזונותיהן עליך כדאמרינן הכא^ו

דנראה שמשכירו לו לצורך השבת: שלא נמצא כתב ידו. שלא יוליכנו בשבת: אלא אם כן קלן לו דמים. דכיון דקולך לו דמים בדידיה טרח וב"ש לא מודו בקנץ דאפילו בקנץ פליגי דהא לא עדיף ממוכר ומשאיל ונותן מתנה אלא מילתא דב"ה אשמעינן דבדלא קולץ לא פליגי דאסור: לביתו. של מי שנשתלח לו: לבית הסמוך. לחומת העיר שנשתלח שם: והלא קלץ. ואמאי אסרי ב"ה הא אינהו שרו לעיל: והא אמרת רישה הין משלחין. הח"כ קלך: דוחר. שלטון העיר ולו רגילין לשלוח איגרות: שכיחה במחת. משלחין בלח קולן בכדי שיגיע השליח למר לבית הדואר ולמר לבית הסמוך לחומה ורישה דחין משלחין בלה קולן כלל דלא קביע במתא ואם לא ימלאנו 'נריך לילך אחריו בשבת: יהא מפליגין. מפרישין מן היבשה לים חהו לשון [הפלגת] ספינה על שם שמפליג עלמו מן היישוב. ומרבינו יעקב שמעתי בעירובין שאמלעיתו של ים נקרא פילגום ואף בלשון לעו פילג"א: ופוסק. עם הנכרי ע"מ לשבות ואיו לריך לשבות: ומצור ללידן. אין אלא מהלך יום ובע"ש היה שם יום השוק כדאמרינן בפסחים במקום שנהגו [דף כ:]: ומדבריהם למדנו כו'. ונפקא מינה לשכר הכובם: לקלרא. כובם: כמה בעית עלויה. בשכר כיבום: לבר קדמוך רבנן. שלמדונו שהלבנים קשים לכבסן יותר מן הלבועים: לימשחיה. ימדדנו בנתינתו ובחזירתו: דכוולי. ברותחין: דאתי ממילא. כגון משקין הללו שנסחטים מחליהם ובלבד שיתחיל מבעוד יום: בוסר. ענבים בתחילתן כשהן דקים מוליא מהן משקין לטבל בו בשר לפי שהוא חזק וקרוב להחמיץ: מלילות. שבולין שלח בשלו כל לרכן מרסקן וטוענן בחבנים ומשקה זב מהן ומטבל בו: יגמור. מחחר שרסקן ולברם בכובד יניחם

בכלים וילאו מעלמן ומותר לכתחילה: 24

כותח הבבלי וכל מיני כותח אסור למכור ל׳ יום קודם הפסח: ת״ר ינותנין מזונותְ לפני הכלב בחצר נטלו ויצא אין נזקקין לו בכיוצא בו נותנין מזונות פלפני הנכרי בחצר נמלו ויצא אין נזקקין לו הא תו למה לי היינו הך מהו דתימא האי רמי עליה והאי לא רמי עליה קמ"ל: ת"ר ישכיר אדם כליו לנכרי בע"ש בד' ובה' מותר כיוצא בו אין משלחין איגרות ביד נכרי בע"ש בד' ובה' מותר אמרו עליו על ר' יוםי הכהן ואמרי לה על ר' יוםי החסיד שלא נמצא כתב ידו ביד נכרי מעולם ת"ר יאין משלחין איגרת ביד נכרי ע"ש אא"כ קוצץ לו דמים ב"ש אומרים כדי שיגיע לביתו וב"ה אומרים כדי שיגיע לבית הסמוך לחומה והלא קצץ אמר רב ששת ה"ק ואם לא קצץ בית שמאי אומרים עד שיגיע לביתו ובית הלל אומרים יעד שיגיע לבית הסמוך לחומה או והאמרת רישא אין משלחין לא קשיא יהא דקביע בי דואר במתא והא דלא קביע בי דואר במתא: ת"ר יאין מפליגין בספינה פחות מג' ימים קודם לשבת במה דברים אמורים לדבר הרשות אבל לדבר מצוה שפיר דמי ופוסק עמו על מנת לשבות ואינו שובת דברי רבי רשב"ג אומר אינו צריך ומצור לצידן אפילו בע"ש מותר: ת"ר סיאין צרין על עיירות של נכרים פחות מג' ימים קודם לשבת ואם התחילו אין מפסיקין וכן היה שמאי אומר יעד רדתה אפי׳ בשבת: אמר רבן שמעון בן גמליאל נוהגין היו וכו': תניא יא"ר צדוק כד היה מנהגו של בית רבן גמליאל שהיו גותנין כלי לבן לכובם ג' ימים קודם לשבת וצבועים אפילו בע"ש ומדבריהם למדנו שהלבנים קשים לכבסן יותר מן הצבועין אביי הוה יהיב ליה ההוא מנא דצביעא לקצרא אמר לִיה כמה בעית עילויה א"ל כדחיורא אמר ליה יסכבר קדמוך רבגן אמר אביי האי מאן דיהיב מנא לקצרא במשחא ניתיב ליה

. אלו ואָלו שמוענין כו': מאי שנא כולהן דגזרו בהו ב"ש ומ"ש קורות בית הבד ועיגולי הגת דלא גזרו הגך דאי עביד להו בשבת מיחייב חמאת גזרו בהו ב"ש ע"ש עם חשכה קורות בית הבד ועיגולי הגת דאי עביד להו בשבת לא מיחייב חטאת לא גזרו מאן תנא דכל מידי דאתי ממילא שפיר דמי אמר רבי יוםי ס(בר) חנינא רבי ישמעאל היא דתנן יהשום והבוסר והמלילות שרסקן ס מבעוד יום רבי ישמעאל אומר דיגמור משתחשך ורבי עקיבא אומר

ובמשחא נשקול מיניה דאי מפי אפסדיה דמתחיה ואי בציר אפסדיה דכווציה: ושוין

ה דמפרנסים עניי נכרים עם עניי ישראל ⊓ ס משום דרכי שלום חשיב קלת מזונותיו עליך לענין איסור טורח שבות דרבנן ש אבל לענין עשיית מלאכה בי"ט דהוי איסור דאורייתא כתוב בא"ז שפ"א חלה נכרי" ושלח ליהודי א׳ בי״ט שישלח לו מיינו ואם לא ישלח לו ימות והנכרי היה מוחזק בעיר והתיר לשלות לו ע"י נכרי משום דרכי שלום ^{רא} ושלח אל רבינו שמחה והתיר לו ^{רב} אבל לא ע"י ישראל^{רג} ולה"ר ינחק נראה יד דהוא הדין בשבת אם היה הענין . כך שהיה דבר ששייך דרכי שלום כגון שהיה הנכרי אלם נראה שמותר לשלוח לו על ידי נכרי לדידן דלית לן השתא רשות הרבים לא ישביר. אין לפרשטו משום ברביעי ובחמישי יונמי אלאיח כב״ה היא דלית להו שביתת כלים או"ש בחלוק וטלית וכיולא בהן איירי דלא שייך שביתת כלים ואסורכא לפי שנראה כנוטל שכר שבת אף על פי כבשמשכירו יחד חדש או שבוע דאם משכירו ליום אפילו ברביעי ובחמישי אסור כדמשמע בקוף הזהב (ב"מ דף נח.) גבי שוכר פועלים לשמור פרה או תינוה □ג ודוקא לשוכרו דמיחזי כנוטל שכר

נותנין מזונות לנכרי בחצר. נשנת" אפילו לנ"ש דרגיל לאוכלו

לב״ה דלא שרי ב״ה אלא בע״ש־ אבל בשבת לאה וא״ת ואמאי נותנין

מידב ודוקא מזונות אבל שאר חפלים אסורים אפילו

ובפ"ב דבילה (דף כא:) דמוליא אני את

הנכרי שאין מזונותיהן עליך ליתסר

כדאמרינן בפרק בתרא (דף קנה:)

דאסור לטרוח בשבת לתת מזונות

לפני חיה משום דאין מזונותי' עליך

ה"נ ה"ל למיסר בנכרי ויש לומר כיון

לא חשיב מזונותיו עליך:

דאורייתא [תוס׳ ישנים]:

שביתת כלים וכב"ש מדקח"כ אפי׳

שבת אבל שאלה שריא בה: אלא אם כן קוצץ לו דמים. מתני׳ נמי דנותנים כלים לכובם ועורות לעבדן איירי נמי בקולן בו והא דפריך והלא קנץ לב״ה פריך□: אין מפלינין בספינה. כח אפילו מוך התחום אסור משוםכט שטל כדמוכח בפ' תולין (לקמן קלט: ושם) גבי ההוא לורבא מדרבנן לא דאמר למינם בעינא ואזיל לאידך גיסא ושמר פירילב משמע דתוך התחום היה ואפ"ה בלא הערמה אסור^{לגט}:

השום והבוסר והמלילות. למאי דקאמר בריש חבית (לקמן

מודים חכמים לר' יהודה בשחר פירות ומייתי מדתניה סוחטין בפגעין (ה) ועוזרדין אבל לא ברמונים למשקין למשקין למשקין למשקין

מפגעין ועוזרדין ומיהו התם מסיק דתרדין אע"ג דלאו בני סחיטה נינהו הואיל ואחשבינהו ה"ל משקין ולפ"ז הא דקתני סוחטין בפגעים לאו סחיטה גמורה האמר אלא מיתוק בעלמא: רבי ישמעאד אומר יגמור. לדפיילה אינו לריך לסלק הטעינה סמוך לחשכה אלא מניקן כל השבת קשה לר"י ליהיכי מוכחלי דסבר ר' ישמעאל כל דאתי ממילא אפי' עביד בשבת ליכא חיוב חטאת^{רו} דילמא ר' ישמעאל סבר^{דט} כב"ה דשרו אפי' בהנך דלא אתי ממילא מוהא דנקט ריסקן משום רבותא דר"עמא ועוד תימה דר"ע דאמר יאלא יגמור לא כב"ש ולא כב"ה ונראה לר"י דיגמור היינו דיגמור ויאכל בשבח מב ולא דמי למשקין שזבו שאסורין דגזרינן שמא יסחוט דהכא אפילו יסחוט ליכא איסור דאורייתא משום דאתי ממילא

במחוסרי דיכה נמי סבר דלא מיחייב מי ובתר הכי קאמר דלרבי ישמעאל במחוסרי דיכה וא מיחייב וב ואפ״ה כשאין מחוסרין שרי בידים ולא גזר ויאטו מחוסרין אבל כר״ע לא אמיא כיון דאסר בשאין מחוסרין דיכה אטו מחוסרין דיכה מכלל דמחוסרין דיכה מיחייביד וא״כ אסור עם חשכה לב״ש:

בקורת בית הבד כו". ודייקינן ממתניתין דכל מידי דאי עביד הוא מעשה חייב עליו חטאת, כגון שריית דיו ונתינת אונין של פשתן וכיוצא בהן בהני פליגי ב"ש, אבל הכא דאי עביד לעצמו לא מחייב חטאת אפילו ב"ש מתירין, וזהו שאמרו כל מידי דאתי ממילא

. כותיה. סי' הכ"ן, [ג. אין מחוסרין. סי' הכ"ן, [T. ומשום לתא דידהו גזר נמי אשאין מחוסרין דיכה. סי' הכ"ן,

והשתא מייתי שפיר דקסבר ר' ישמעאל כל דאתי ממילא ש"ד אפי' לב"ש כיון דאי עביד ליה בשבת לא מיחייב ור"ע דאמר לא יגמור

לא שלריך להסיר הקורה דסבר כב״המג אלא שלא יגמור כדי לאכול משקדש היום דאסורין אפי׳ לב״ה כשאר משקין שזבו דאסורין 🎞 דהך סחיטה

נמי דאורייתא אע"ג דאתי ממילא מה ועי"ל דיגמור בידים משתחשך דלא דמי למתני׳ דלא שרו ב"ה אלא טעינת קורה אבל בידים לא דהכא כשאין מחוסרין דיכה כדאמר בסמוך^{הו} והשתא מייתי שפיר^{מח} דכיון דשרי ר' ישמעאל לסחוט בידים ולא גזר אטו מחוסרי דיכה א״כ

קמה א ב מיי׳ פ״ו מהל׳ שנת הלכה כא סמג לאויו סה טור שו"ע או"ח סימן שכה סעיף א: קמו ג ד ה מיי שם הלכה כ

סמג שם טוש"ע או"ח

סימן רמו סעיף א: קבוז ו מיי פכ"ד מה שבת הל' ו ופ"ל סימן רמז סעיף ח: קבזד ו מיי' פכ"ד מהלכות שבת הלי ו ופ"ל שם הלכה יג סמג עשין לו סמג לאוין סה טוש"ע או"ח סימן

למון פהי פועף א: קמח ז מייי פ"ב מהלי שבת הלכה כה ופ"ל הלכה יג ופ"ו מהל' מלכים הלכה יא טור

או"ח סימן רמט: קמט ח מיי׳ פכ״א מהל׳ שבת הלכה טו טור פכ"א מהל׳

חוח' ישוים

א) מימה דילמא רישא ה״ק אי משלחין בשאינו יכול להגיע אל א"כ קלץ והיינו בפלוגת׳ דסיפא בשלא הלד אם יכול להגיע דשרי בשנט קוכן מט יכור טבויע דשרי ויש ספרים דגרסי והתניא דאין משלחין והיינו ברייתא דלעיל דכיולא בו וכן הגיה ה"ר יהודה דכיולא בו וכן הגיה ה"ר יהודה :נספרו

מוסף תוספות א. מיירי ודברי הכל היא. אונ

זרוע הל' שבת סי' נ"ג. ב. ויכול לאכלו בחצר. חור זרוע הלי לאכלו בחצר. זור זונע מלי שנת סך "מ"ג. ג. העשויים להוליכן למקום אחר, א"נ מזונות מרובין שאין יכול לאוכלן מיד וצריך להוליכו מיד עמו. זור זרוע הלי שנת סימן נ"ג. T. שכבר יצא סימן נ"ג. T. שכבר יצא מרשות ישראל מבעוד יום, וכשנכנסה שבת אינו של ישראל אלא של נכרי. או״ז סל׳ שנת סי׳ נ״ג. ה. דהשתא כמוליד מיחזי ודאי מיחזי כמוליך בשליחותו של ישראל בשבת עכ"ל. או"ז הל' שנת ס"י נ"ג. 1. דגוי לא רמי עילויה. ריטנ"א. ז. גבי לכם ולא לגוים מרבה אני את הכלבים מהרבה אני את הכלבים שמזונותם עליך ומוציא וכר. לשנ"א ח. דת"ר (גיטין סא.). לויין הלי שנת קרי נ"א.. ט. אבל גבי חזיר אין שייך דרכי שלום וכרי ותו שנראה כמגדל חזיר. לוו"ו הלי שנת קרי במגול ווויו מו יוטל שפת סד נ״ג. י. בריגנשבורק. או״ו שס. יא. ויש שנחלק עלי[ו]. או״ו שס. יב. לשלוח לעכו״ם ע״י עכו״ם ביו״ט אם ישלח אחריו. לוו״ז שס. יג. דקיי״ל יב.) יש (ביצה הוצאה ליו״מ והרי הוא אר והוצאה ליו"ט והרי הוא אב מלאכה כמו שחיטה אפייה לישה ובישול שאסורין לעשות בשביל העכו"ם. או"ז שס. יT. ודואחרי שהרב פי׳ עט. דר דר דר הווא שווד ביצי עירוב והוצאה ליו"ט ואפ"ה מותר לשלוח ע"י עכו"ם ביו"ט, מעתה יש לך לומר. מו"ז שס, 10. כדפרישו קצת י. רבנן ז"ל דמשמע מפרש"י תבנן ז"ל דמשמע מפרט"י ז"ל (בד"ה לא) דאיסורא. ליטנ"לו. TID ושכירות לאו דוקא. ליטנ"לו. דאי כב"ש אתיא הוה ליה להש"ס למימר הא מני ב"ש היא, . ומדקבעה בגמרא בסתם משמע דאליבא דהלכתא נשמע האליבא החלות היא. פסקי הרח"ש סימן ל״ו. יו. ואפילו בראשון. רשנ״ה. יות. הנכון כמו שפי׳ ר״י ז״ל נקט דדוקא ..., אי נקט שכיודת, [ואתיא]. ריטנ״א, יט. למאן דאית ליה שביתת כלים. תוס׳ בהן מלאכה כגון מטה ושלחן וכסא או. רשנ״ה. בי ומשום שכר כליו נגעו בו ער המשום שכר כליו נגנו בו שאסור לו כמו שכר גופו שאסור לו כמו שכר גופו שהוא אסור לו אלא א״כ הוא בהבלעה. ריענ״ח. בא בערב שבת משום מראית העין. מוס׳ הלח״ז.